

آزمون ۱۰ از ۶

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله ششم (۱۴۰۳/۱۱/۱۲)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.

$$y = x^2 + 2x + 1 + x^2 + 4x + 4 + x^2 + 6x + 9 = 3x^2 + 12x + 14$$

$$y = 3x^2 + 12x + 14 \rightarrow x = -\frac{b}{2a} = -\frac{12}{2(3)} = -2$$

$$y = 3(-2)^2 + 12(-2) + 14 = 2 \Rightarrow S(-2, 2)$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۲. گزینه ۲ درست است.

فرض کنید تابع هزینه $y = ax + b$ باشد. در این صورت مقدار سود برابر است با:

$$y = -x^2 + 50x - ax - b = -x^2 + (50 - a)x - b$$

$$y = -x^2 + 36x - b \Rightarrow x = -\frac{b}{2a} = -\frac{36}{2(-1)} = 18$$

مقدار سود برابر ۱۰۰ می‌باشد:

$$-x^2 + 36x - b = 600 \xrightarrow{x=18} -(18)^2 + 36(18) - b = 1000 \Rightarrow 324 - b = 1000 \Rightarrow b = 224$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۲ / فصل (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳. گزینه ۲ درست است.

فرض کنید مهدی در x ساعت و علی در y ساعت دیوار را رنگ کنند. از آنجا که هر دو با هم دیوار را در ۶ ساعت رنگ

می‌کنند، پس در ۲ ساعت $\frac{1}{3}$ دیوار را رنگ می‌کنند. لذا علی $\frac{2}{3}$ باقی مانده دیوار را در ۱۰ ساعت رنگ می‌کند. این یعنی

علی به تنهایی دیوار را در $10 \times \frac{3}{2} = 15$ ساعت رنگ می‌کند و $y = 15$ است. حال مهدی در یک ساعت $\frac{1}{x}$ و علی در یک

ساعت $\frac{1}{15}$ دیوار را رنگ می‌کنند و داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{15} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{1}{x} = \frac{1}{10} \Rightarrow x = 10$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۱ درست است.

با توجه به اینکه $X = 3$ ؛ جواب معادله است، یعنی در آن صدق می‌کند:

$$\frac{2a}{3} + \frac{3}{3+a} = \frac{17}{12} \Rightarrow \frac{2}{3}a + \frac{3}{3+a} = \frac{17}{12}$$

کافی است طرفین را در $k.m.m$ مخرج‌ها ضرب می‌کنیم:

$$\xrightarrow{\times 12(3+a)} 8a(3+a) + 3(12) = 17(3+a)$$

$$\Rightarrow 8a^2 + 7a - 15 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -\frac{15}{8} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵. گزینه ۴ درست است.

اگر تابع درآمد را $R(x)$ و تابع هزینه را $C(x)$ بنامیم؛ تابع سود $P(x)$ از رابطه $P(x) = R(x) - C(x)$ به دست می آید. بنابراین تابع سود می شود:

$$P(x) = -2x^2 + 40 - (-20x + 90) \Rightarrow P(x) = -2x^2 + 20x - 50$$

برای محاسبه نقطه سر به سر کافی است تابع سود $P(x)$ را برابر صفر قرار دهیم:

$$-2x^2 + 20x - 50 = 0 \Rightarrow -x^2 + 10x - 25 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x + 25 = 0 \Rightarrow (x - 5)^2 = 0 \Rightarrow x = 5$$

بنابراین شرکت از کالای ششم به بعد سود کرده است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶. گزینه ۴ درست است.

می دانیم فرم کلی تابع درجه دو، به صورت $f(x) = ax^2 + bx + c$ است.

به خاطر اینکه $a < 0$ است؛ دهانه سهمی رو به پایین است. (رد گزینه های ۱ و ۲)

و می دانیم طول رأس سهمی از رابطه $x_S = -\frac{b}{2a}$ به دست می آید؛ بنابراین طول رأس سهمی: $x_S = -\frac{-2}{2(-1)} = -1$

$$y_S = -(-1)^2 - 2(-1) + 4 = 5$$

بنابراین گزینه (۴) درست است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷. گزینه ۲ درست است.

ارزش هر قطعه، ۱۵۰ میلیارد ریال افزایش می یابد. با توجه به قیمت هر هکتار، اختلاف مساحت قطعه های اولیه و ثانویه قابل محاسبه است.

مساحت هر قطعه اولیه برابر $\frac{400}{n}$ و هر قطعه ثانویه برابر $\frac{400}{n-3}$ می باشد. پس داریم: $\frac{150}{5} = 30$

$$\frac{400}{n-3} - \frac{400}{n} = 30$$

$$\frac{40}{n-3} - \frac{40}{n} = 3 \Rightarrow \frac{40n - 40(n-3)}{n(n-3)} = 3 \Rightarrow 3n(n-3) = 120$$

$$n(n-3) = 40 \Rightarrow n^2 - 3n - 40 = 0 \Rightarrow (n-8)(n+5) = 0 \Rightarrow n = 8, n = -5$$

غ ق ق (ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۳، ص ۳۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۸. گزینه ۴ درست است.

دو خط موازی در هیچ نقطه ای با هم برخورد ندارند، پس تابع خطی f و خط داده شده با هم موازی هستند. شیب خطوط موازی با هم برابر است. با مرتب کردن معادله خط داده شده، شیب آن را مشخص می کنیم:

$$2y + 4x - 9 = 0 \Rightarrow 2y = -4x + 9 \Rightarrow y = -2x + \frac{9}{2}$$

پس شیب تابع خطی f برابر -2 است.

$$f(x) = ax + b \Rightarrow f(x) = -2x + b$$

با توجه به مختصات $(-1, -6)$ که یکی از نقاط تابع f است، ضابطه f را مشخص می کنیم:

$$-6 = -2(-1) + b \Rightarrow b = -4$$

$$f(x) = -2x - 4 \Rightarrow f(-3) = -2(-3) - 4 \Rightarrow f(-3) = 6 - 4 = 2$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹. گزینه ۴ درست است.

معادله محور تقارن یک سهمی به صورت $X = -\frac{b}{2a}$ می باشد. پس داریم:

$$۱) y = x^2 \quad x = -\frac{0}{2(1)} = 0$$

$$۲) y = -x^2 \quad x = -\frac{0}{2(-1)} = 0$$

$$۳) y = -\frac{1}{3}x^2 + 4 \quad x = -\frac{0}{2(-\frac{1}{3})} = 0$$

$$۴) y = x^2 + 2x \quad x = -\frac{2}{2(1)} = -1$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰. گزینه ۳ درست است.

می دانیم ضابطه تابع خطی به صورت $f(x) = mx + h$ است؛ با جایگذاری مقادیر داده شده داریم:

$$\begin{aligned} f(2) = 4 &\Rightarrow 2m + h = 4 \\ f(4) = 10 &\Rightarrow 4m + h = 10 \end{aligned} \quad \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \quad m = 3, \quad h = -2$$

پس ضابطه تابع به صورت $f(x) = 3x - 2$ است. (عرض از مبدأ همان -۲ است.)

برای طول از مبدأ، کافی است $f(x)$ را مساوی صفر قرار دهیم:

$$0 = 3x - 2 \Rightarrow 3x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{3}$$

اختلاف طول از مبدأ و عرض از مبدأ برابر است با:

$$\left| \frac{2}{3} - (-2) \right| = \left| \frac{2}{3} + \frac{6}{3} \right| = \frac{8}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$2x + 3y - 6 = 0 \Rightarrow 3y = -2x + 6 \Rightarrow y = -\frac{2}{3}x + 2$$

پس شیب خط $y = mx + n$ به علت موازی بودن برابر $m = -\frac{2}{3}$ می باشد.

$$y = -\frac{2}{3}x + n \xrightarrow{(-3, 0)} -\frac{2}{3}(-3) + n = 0 \Rightarrow 2 + n = 0 \Rightarrow n = -2$$

شیب $m = -\frac{2}{3}$ منفی و عرض از مبدأ هم $n = -2$ منفی است.

پس نمودار خط به صورت مقابل رسم می شود و از ناحیه اول نمی گذرد.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

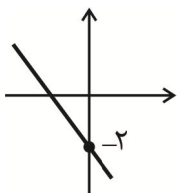
۱۲. گزینه ۴ درست است.

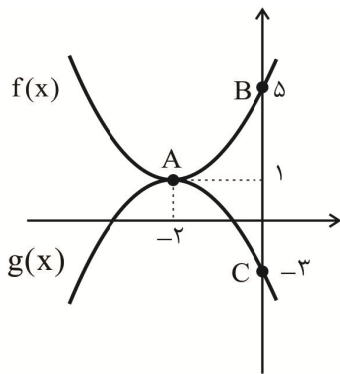
ابتدا نقطه مشترک دو سهمی به دست می آوریم:

$$f(x) = g(x)$$

$$x^2 + 4x + 5 = -x^2 - 4x - 3 \Rightarrow x^2 + 4x + 5 + x^2 + 4x + 3 = 0 \Rightarrow$$

$$2x^2 + 8x + 8 = 0 \Rightarrow 2(x^2 + 4x + 4) = 0 \Rightarrow (x + 2)^2 = 0 \Rightarrow x = -2$$

با جایگذاری $x = -2$ در هر یک از سهمی‌ها عرض نقطه مشترک به دست می‌آید:

$$f(x) = x^2 + 4x + 5 \xrightarrow{x=-2} y = (-2)^2 + 4(-2) + 5 \Rightarrow y = 1$$

طبق شکل در مثلث ایجاد شده $\triangle ABC$ ، قاعده برابر ۸ و ارتفاع ۲ می‌باشد؛ بنابراین:

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{\text{قاعده} \times \text{ارتفاع}}{2} = \frac{8 \times 2}{2} = 8$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$9x^2 = (\Delta - x)^2 \xrightarrow{\text{ریشه‌گیری}} 3x = \pm(\Delta - x) \Rightarrow \begin{cases} 3x = \Delta - x \Rightarrow 4x = \Delta \Rightarrow x = \frac{\Delta}{4} \\ 3x = -\Delta + x \Rightarrow 2x = -\Delta \Rightarrow x = -\frac{\Delta}{2} \end{cases}$$

$$\text{اختلاف ریشه‌ها} \rightarrow \frac{\Delta}{4} - \left(-\frac{\Delta}{2}\right) = \frac{\Delta}{4} + \frac{\Delta}{2} = \frac{\Delta}{4} + \frac{2\Delta}{4} = \frac{3\Delta}{4} = 3/75$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴. گزینه ۲ درست است.

برای از بین بردن x^3, x^2 باید ضریب آن‌ها صفر باشد، بنابراین:

$$\begin{cases} m^2 - 4 = 0 \Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = \pm 2 \\ m + 2 = 0 \Rightarrow m = -2 \end{cases} \rightarrow m = -2 \text{ ق ق}$$

بنابراین:

$$-mx + m^2 - 1 = 0 \xrightarrow{m=-2} 2x + 3 = 0 \rightarrow x = -\frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$(x+1) - (x+1)(x-2) = 0 \Rightarrow (x+1)(1 - (x-2)) = 0 \Rightarrow (x+1)(3-x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+1=0 \Rightarrow x=-1 \\ 3-x=0 \Rightarrow x=3 \end{cases}$$

به دلیل اینکه زیر رادیکال نباید منفی باشد؛ پس، $x_1 = -1$ ، $x_2 = 3$ خواهد بود؛ بنابراین:

$$x_1 \sqrt{x_2 - 1} = (-1) \sqrt{3 - 1} = -\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل (۱) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

اقتصاد

۱۶. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌های «ب» و «ت» و «ث» نادرست هستند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(ب) سازمان‌های بین‌المللی که در قرن بیستم شکل گرفت، مجموعه‌ای از پیمان‌های تجاری بود که با فراز و نشیب‌های گوناگونی همراه بود.

(ت) قرارداد گات بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

(ث) هرگاه کلمه «هزینه فرصت» به میان می‌آید، صحبت از مزیت نسبی است. در مزیت مطلق بهتر است هر کشوری در

محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سپس محصولات خود را با دیگران مبادله کند.

(درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

- پیمان نفتا در سال ۱۹۲۲ توسط سه کشور آمریکا، مکزیک و کانادا امضا شد.
 - انگلستان در سال ۱۷۰۱ از صنعت منسوجات خود با ممنوع کردن واردات به کشورش، حمایت کرد.
 - در قرارداد گات، ۲۳ کشور در سال ۱۹۴۷ قراردادی با یکدیگر امضا کردند.
- (درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۸. گزینه ۳ درست است.

الف) کشورها برای ایجاد تعامل قدرتمند با دیگران، دست به انتخاب بهینه می‌زنند.

(۱) کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو
(۲) غذا و محصولات کشاورزی
(۳) حوزه انرژی مثل (نفت، انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو)
(۴) صنایع نظامی و دفاعی	}	ب) وابستگی در تأمین این موارد موجب ضعف و وابستگی کشورها می‌شود.

(درس ۷؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۹. گزینه ۲ درست است.

تعامل مطلوب بازار و دولت در نظام‌های گوناگون اقتصادی، پاسخ‌های متفاوتی دارد. این پاسخ‌ها معمولاً با توجه به مسئله مالکیت، شیوه مدیریت و میزان اختیارات و محدودیت‌های هر کدام از بازیگران تعیین می‌شود.

(درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۳ درست است.

کشور «الف» باید در تولید اتومبیل متمرکز شود و نباید قهوه تولید بکند.

(درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۱. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned}
 &\text{جمعیت زیر ۱۵ سال} - \text{جمعیت کل} = \text{جمعیت بالای ۱۵ سال} \\
 &۸۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت بالای ۱۵ سال} \\
 &\text{جمعیت غیرفعال} - \text{جمعیت بالای ۱۵ سال} = \text{جمعیت فعال} \\
 &۴۹,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۸۲,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت فعال} \\
 &\text{جمعیت شاغل} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت بیکار} \\
 &۱۷,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۹,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت بیکار} \\
 &\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \frac{۱۷,۰۰۰,۰۰۰}{۴۹,۰۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۳۵\%
 \end{aligned}$$

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

گزینه «ت» و «ث» مربوط به این موضوع نیستند، افزایش واردات غذا و کاهش قیمت غذا تأثیری دور، بر ایجاد منابع بیکاری دارند که علت اصلی قرار گرفتن در نقطه X نیست.

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۳ درست است.

بیکاری اصطلاحی ← این بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها نیز وجود دارد. شامل افرادی می‌شود که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.

بیکاری ساختاری ← این بیکاری ناشی از عدم تطبیق مهارت‌ها با شغل‌های موجود است.

بیکاری دوره‌ای ← این بیکاری در زمان رکود اقتصادی حاصل می‌شود.

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

مگر نه اینکه نیروی انسانی تقاضای دستمزد بالا دارد، پس کافی است ببینیم در کدام نمودار، نقطه M بالاترین قیمت را نشان می‌دهد. در گزینه ۲، فقط بالاترین دستمزد را می‌بینیم که تعداد تقاضاکننده بسیار کمی برای آن وجود دارد.

(درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{7,000,000}{X} \Rightarrow 20X = 700,000,000$$

$$X = \frac{700,000,000}{20} = 35,000,000 \text{ نفر}$$

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

بنگاه‌ها با گرفتن مجوزها اجازه می‌دهند که دولت به کارشان نظارت داشته باشد.

(درس ۶؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) تمامی مواردی که در پاسخ به سؤال «الف» بیان شده‌اند از قبیل ارائه مجوز فعالیت به بنگاه‌های اقتصادی، تعریف و اجرای حقوق مالکیت، تشکیل سازمان استاندارد و ارائه گواهی سوء پیشینه به افراد جویای کار از جمله فعالیت‌های دولت برای بهبود عملکرد بازار هستند.

ب) کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند همزمان استفاده شود و نمی‌توان مردم را از استفاده آن محروم ساخت کالای عمومی گفته می‌شود.

پ) دولت‌ها هزینه‌های تأمین نیروهای نظامی و تجهیزات و امکانات مورد نیاز آن‌ها را از طریق مالیات، فروش دارایی‌های ملی، ایجاد بدهی و سرمایه‌گذاری‌های سودآور مانند بیمه یا صنایع سنگین فراهم می‌نمایند.

ت) در جریان چرخشی درآمد میان بازیگران اصلی اقتصاد، دولت برای انجام نقش‌های مختلفی که بر عهده دارد، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است و البته با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانواده‌ها و پرداخت یارانه به آن‌ها نقشی مهم در اقتصاد ایفا می‌کند.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

تمامی گزینه‌ها کم و بیش جزو اهداف دولت‌ها از دریافت مالیات از مردم شمرده می‌شوند اما، هدف اصلی از مالیات این است که درآمد دولت را تا حدی بالا ببرد که عملکرد دولت مؤثر واقع شود.

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

(ت) برای محاسبه مقدار مالیات به روش زیر عمل می‌کنیم:

درصد مالیات $\times$ قیمت دارایی = میزان مالیات

تومان $28,000,000 = 1,400,000,000 \times 0.02$ = میزان مالیات اتومبیل

(درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

بودجه دولت در واقع برنامه یک‌ساله دولت را برای خرج کردن با توجه به درآمدها ارائه می‌دهد.

(درس ۶؛ سطح دشواری: آسان)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۳ درست است.

سبک‌های صورت سؤال، براساس گزینه ۳ طبقه‌بندی شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۳۲. گزینه ۲ درست است.

- اوج آن سبک در زمان سامانیان بوده است.

- ویژگی‌های سبک عراقی در سبک دوره سلجوقی وجود دارد.

دقت شود که واژه ترکستانی در خط دوم، درست است؛ زیرا طبق نکته کتاب درسی در صفحه ۶۱، نام دیگر سبک خراسانی، ترکستانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

تقسیم بندی ملک الشعرای بهار با گزینه ۱ مطابقت دارد.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۳۴. گزینه ۴ درست است.

ویژگی‌های این دو دوره، در گزینه ۴ درست آمده شده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در نثر سامانی، عربی کم است - ایجاز و حذف افعال با هم در تضاد هستند و در دوره غزنوی، اطناب وجود دارد.
 - (۲) در سامانی ایجاز وجود دارد.
 - (۳) در سامانی، ایجاز وجود دارد - اطناب در سبک غزنوی است.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

شاعر در حال وصف یک مجلس لهو و لعب و شادی است که لب قرمز یار وجود دارد، شراب سرخ دارد، ساز و آهنگ وجود دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شاعر در حال پند دادن است.
 - (۲) این بیت عاشقانه است.
 - (۴) این شعر مدح است.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۲ درست است.

از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی به کارگیری توصیفات طبیعی، شادباشی و نشاط حاکم بر شعر، وصال و عشق زمینی و.... است.

این بیت عاشقانه است و حافظ از گل شکایت می‌کند که غرورش را زیر پا گذاشته و از عندلیب، خبری نگرفته است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شاعر در حال وصف طبیعت است.
 - (۳) در این بیت عینیت‌گرایی مشهود است و شاعر طبیعت را وصف می‌کند.
 - (۴) واقع‌گرایی در مصراع اول و وجود روحیه حماسی در مصراع دوم.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

قافیه نسبت به ردیف و قافیه موجود در سایر گزینه‌ها بسیار ساده است
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۳۸. گزینه ۲ درست است.

در بقیه گزینه‌ها جملات کوتاه هستند (ایجاز) و متن ساده و قابل هم است و کلمات عربی وجود ندارد. و از جمع فارسی استفاده شده است؛ اما در گزینه ۲، واژگان عربی زیاد است و جملات اول و دوم، طولانی هستند.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۲ درست است.

علاوه بر مدح موجود در این بیت، نیم‌مصراع‌های مصراع اول، سجع دارند. (نیکو منظری، نیکو مخبری)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) سجع دارد؛ اما متعلق به سبک خراسانی نیست. (درش، غمش)
 - (۳) سجع ندارد؛ اما متعلق به سبک خراسانی است. (توصیف طبیعت)
 - (۴) سجع دارد؛ اما متعلق به سبک خراسانی نیست.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۰. گزینه ۴ درست است.

سجعی ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پر نیرنگ و آهنگ و شنگ (۲) ازل و امل (۳) گلچهر و مهر
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۴ درست است.

دو کلمه (بر افکنی) و (درافکنی) با یکدیگر سجع دارند.

(علوم و فنون (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۱ درست است.

مهر و عشق، نیم‌مصراع اول و دوم در مصراع دوم، به‌جز مهر هیچ نکاریم - به‌جز عشق هیچ نکاریم

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دلربایی و هوایی: مطرف / هوایی و جایی: متوازی

(۳) سجعی ندارد.

(۴) نهیم و دهیم سجع متوازی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) رنجور تن و بیمار دل (سجع متوازن)

(ب) تمامی واژه‌های زوج و فرد، با هم سجع متوازی دارند.

(پ) دلستانی و زمانی: مطرف

(ت) جانستانی و دلربایی و بی‌وفایی، سجع متوازی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

تنها کلمه‌ای که در آن «و» به‌عنوان مصوت بلند به‌کار رفته «جویم» است؛ پس فقط یک کلمه جواب است.

(۱) در دو کلمه «و» مصوت بلند قرار گرفته، خو - او

(۳) در دو کلمه «و» مصوت بلند است، او - روز

(۴) در کلمه گو «و» مصوت بلند است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

بیت موردنظر از سه پایه آوایی تشکیل شده است و مورد «ب» و «پ» نیز از سه پایه آوایی تشکیل شده‌اند.

بِ خا نی مر	غِ گر دا ری	زِ با نی
بِ خن دی صب	حِ گر دا ری	دِ ها نی

(ب)

اَ گر با راکِ	بِ کو هِسِ تائِ	نَ با رَدِ
بِ سا لی دِجِ	لِ گر دَدِ خُشِ	کِ رو دی

(پ)

بُ لَدِ دز می	وِ گو کو تا	هَدِ کن دست
کِ کو تَه خُدِ	نَدِ دا رد دَسِ	تِ بر شاخ

- اما در عبارت‌های «الف» و «ت» چهار پایه آوایی وجود دارد.

(الف)

دش مَ نِ نا	سا ز را خو	نیکِ چِ گر دا	رم بِ صبر
می کُ نم گل	خا رَ گر در	پی ر هَن با	شد مَ را

(ت)

مَ را در دی	ست دو رَز تُ	کِ نَز دِ تُ	ست در ما نش
بِ گو یی تُ	چ نیکِ در دی	د وا کر دی	ت واکِ نت وان

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

مورد «ب» و «ت» هر دو علائم هجایی مشترکی دارند.

(ب)

بَر گُ زینِ از	کا ر ها پا	کی ز گی یُ	خو ی نیک
--U-	--U-	--U-	-U-

(ت)

عُم ر ما را	مُهَل تِ اِم	رو زُ فر دا	ی تُ نیست
--U-	--U-	--U-	-U-

- دیگر گزینه‌ها به دو مصراع مشابه هم اشاره ندارند.

(الف)

گر تُ گِر ف	تا رَم کُ نی	مَن با گِ ر ف	تا ری خُ شَم
-U--	-U--	-U--	-U--

(پ)

ای سا ر باکِ	آ هِس تِ راکِ	کا را مِ جا	نم می رَ ود
-U--	-U--	-U--	-U--

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

هوشمندی - معنی - معنی در مصراع دوم سه کلمه‌ای هستند که (ی) در آن‌ها به صورت مصوت بلند به کار رفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) علائم هجایی درست «U / --U / --U / --U» است.

(۳) در کلمات «هوش - رأی - جای» ۳ هجای کشیده وجود دارد.

(۴) رکن پایانی به صورت ناقص به کار رفته «U / --U / --U / --U»

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

بش نَ اِین نُک	ت کِ خد را	ز غَ ما زا	دِک نی
--U-	--UU	--UU	-UU

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

فقط گزینه (۲) هجای کشیده دارد، «نیک - دال - نیک - جیم» هجاهای کشیده گزینه ۲ هستند.

بقیه گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ مانند هجاهای کشیده هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۳ درست است.

عی د مَو لو	د ا می رَل	مؤ م نین
--U--	--U--	--U--

(۳)

بی ن صی بَز	آ ب رو با	شد ب گِی تی
--U--	--U--	--U--

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

آن ک نقدش	دی گ رش جا	یی مُ صَو ور	می ش وَد
--U--	--U--	--U--	-U-

(۲)

دو ش دو رَز	رو ی تی جا	جا نَد مَر عَم	تا ب داشت
--U--	--U--	--U--	-U-

(۴)

در د مِز یا	رست در مائِ	نی ز هم
--U--	--U--	-U-

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

سه بیت «الف، ب، پ» دارای رکن پایانی ناقص هستند.

(الف)

ش بی چُن	ش به رو	ی شُس ت	ب قیر	ن به را	م پی دا	ن کی وائِ	ن تیر
--U	--U	--U	-U	--U	--U	--U	-U

(ب)

تا ب شام	ا ب دَز رن	ج خ ماری	مِن شد	هر ک در صُب	ح ا زَل سا	غ ریز عِش	ق چ شید
--U-	--UU	--UU	--	--U-	--UU	--UU	-U-

(پ)

آ سو د بُ	وَد عِش ق ز	بی تا بی	عش شاق	از زَل زِل	ی خاک چ	غم چرخ ب	رین را
UU--	UU--	UU--	--	UU--	UU--	UU--	--

(ت)

ب ج فای	ن رَو د عا	ش قِ صا دق	م ژ بر هم	ن ز ند گر	ب ز نی تی	رُس تا بش
--UU	--UU	--UU	--UU	--UU	--UU	--UU

مورد «ت» رکن پایانی کاملی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۳ درست است.

مفهوم «الف»: اشاره به طریقه صحیح رنج و زحمت و استفاده نکردن زیاد از زور و بازو.

مفهوم «ب»: اشاره به لزوم رنج و زحمت دارد.

مفهوم «پ»: اشاره به لزوم رنج و زحمت کشیدن دارد.

مفهوم «ت»: به اراده و قدرت خداوند در همه امور زندگی اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

مفهوم متن: اشاره به میانه‌روی و بخشش در عین نگهداری مال می‌کند.
مفهوم گزینه ۴: به میانه‌روی در امر معاش و بخشش همراه ذخیره کردن اشاره دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به همت و تلاش کردن دارد نه میانه‌روی در معاش.

(۲) به شادی و نجات‌بخش بودن فرد اشاره دارد.

(۳) به تحمل‌پذیری و آماده‌باش عاشق برای همه ستم‌های یار خود اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها اشاره به آغاز پیری و اتمام جوانی دارند، اما گزینه (۴) به جوانی و سرمستی هنگام دیدن یار خود اشاره می‌کند نه شروع پیری.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مانند بیت داده‌شده به مرگ و تحمل‌ناپذیری عاشق، زمان نبود معشوق اشاره می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) معنی بیت اشاره به ستوه آوردن شاعر از غم جدایی و نالیدن از هجر است.

(۳) عاشق از معشوق خود درخواست جدا نشدن و ترک نکردنش دارد.

(۴) اشاره به خواهان مرگ بودن شاعر دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

- در گزینه دوم عبارت اول، درست و عبارت دوم نادرست است و مربوط به ازخودبیگانگی حقیقی است.

- در گزینه اول و سوم هر دو عبارت به‌درستی بیان شده است.

- در گزینه چهارم عبارت اول نادرست است (اگر پافشاری نکنند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند) و عبارت دوم به‌درستی بیان شده است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۱، سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۳ درست است.

جشن هنر شیراز به ازخودبیگانگی تاریخی و خودباختگی فرهنگی اشاره دارد.

در این تصویر به این نکته اشاره می‌شود که جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۴، سطح دشواری: دشوار)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

- ترجمه کتاب‌های ابن عربی به زبان انگلیسی هم می‌تواند نشان از تحولات هویتی غربی باشد و هم نشان از پیشرفت و فرهنگی اسلام، پس با در نظر گرفتن هویتی فرهنگی قسمت اول تمام گزینه‌ها درست است.

- جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی نشان‌دهنده ازخودبیگانگی تاریخی است و باید دقت کرد که خود بیگانگی با خودباختگی متفاوت است.

- (ساندویچ‌های) رستوران‌های زنجیره‌ای مک دونالد نمونه‌ای از خودباختگی فرهنگی است نه از خود بیگانگی فرهنگی.

- جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند، بیانگر ازخودبیگانگی حقیقی است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۲، سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۴ درست است.

تحولات هویتی اول در طی جنگ‌های صلیبی با پذیرش برخی از لایه‌های جهان اسلام، بدون الحاق به آن صورت گرفت و تحول هویتی دوم بعد از قرون وسطی «در دورهٔ رنسانس» با روی آوردن به عقاید به ارزش‌های سکولار یا دنیوی صورت گرفت و هویت جدیدی را برای جهان غرب ایجاد کرد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۲، سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها در تمام گزینه‌ها:

- (۱) درست - درست - درست
(۲) درست - درست - نادرست
(۳) درست - نادرست - نادرست
(۴) درست - نادرست - درست
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ترکیبی، سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۱ درست است.

افراد یا گروه‌های مهاجم سیاسی یا نظامی	نحوهٔ مقابلهٔ اسلام
مغول	جذب و هضم مهاجمان
جنگ‌های صلیبی	دفع مهاجمان
جهان غرب	تجربهٔ جدیدی که هنوز به پایان خود نرسیده است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹ و ۱۱۰، سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

متفکران از دههٔ سی به بعد در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری نظیر «غرب‌زدگی» و «بازگشت به خویشتن» را تألیف کردند. پیامدهای انقلاب‌ها به شیوه‌های مختلفی دسته‌بندی می‌کنند. برای مثال پیامدهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت یا پیامدهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جامعهٔ ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت، به هویت اسلامی خود بازگشت و تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد و به این ترتیب از مرزهای جامعهٔ ایرانی خود در برابر جهانی که در مقابل او صف کشیده بود، به مدت ۸ سال دفاع کرد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۱۱ تا ۱۱۳، سطح دشواری: دشوار)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

روند برخورد مسلمانان با جهان غرب را می‌شود به صورت زیر نمایش داد:

مرعوب و مقهور قدرت سیاسی و نظامی غرب شدن ← خودباختگی فرهنگی ← القای تصویری سکولار از جوامع اسلامی ← تقسیم امت و ملت اسلامی به ترک، عرب، فارس و ... ← نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب ← تدوین آثاری چون غرب‌زدگی

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ترکیبی، سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی ← انقلاب‌ها
- زبان سیاسی دربارهٔ ایران ← فارسی دری
- عناوین تقسیم‌بندی ملت اسلامی به ترک، عرب و فارس توسط مستشرقان غربی ← قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی
- دو بعد هویت یک جامعه ← تاریخی و جغرافیایی «زمانی و مکانی»

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ترکیبی، سطح دشواری: دشوار)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- قسمت (دوم) به خدمات اسلام به ایران اشاره می‌کند نه خدمات ایران به اسلام.
- قسمت (چهارم) به خدمات ایران نسبت به تمدن اسلامی اشاره می‌کند نه بلعکس.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹، سطح دشواری: دشوار)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

فرزندآوری تربیت و تأمین آینده ← مؤلفه

آموزش، مشاوره و اطلاع‌رسانی ← مؤلفه رسانه و سواد مجازی (رسانه‌ای)

روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی ← مؤلفه مشارکت و مسئولیت‌پذیری

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۴، ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه نادرست:

زبان فارسی به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام گسترش یافت.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود. بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود. جامعه ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام به هویت اسلامی خود بازگشت و تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

- در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند دارای هویت حقیقی است.

- امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای جغرافیایی، سیاسی و فرهنگی جامع، تعامل فرهنگی را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.

- غرب‌زدگی جوامع غربی مهمترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

همه گزینه‌ها به نوعی دربرگیرنده آیه مورد نظر هستند؛ ولی گزینه (۲) با وجود اینکه درست است ولی ارتباطی به آیه مورد سؤال ندارد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۵؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

الف) داریوش سوم، آخرین فرمانروای هخامنشی که مدتی پس از قتل اردشیر سوم، بر تخت نشست، دلیر و جوانمرد بود. در زمان او، اسکندر با سپاهی قوی، آموزش دیده و تشنه قتل و غارت به ایران تاخت و با وجود دلاوری و رشادت آریوبرزن، سردار شجاع ایرانی، سپاهیان مقدونی و یونانی به تخت جمشید رسیدند و این شهر را به آتش کشیدند.

ب) یکی از مهم‌ترین جنگ‌های اشکانیان و روم در زمان پادشاهی ارد دوم اتفاق افتاد - فرماندهی سپاه ایران در جنگ حران، سردار بی‌باک و شجاع ایرانی، سورنا که با اجرای فنون گوناگون جنگی به پیروزی بزرگی دست یافت.

(تاریخ (۱) - درس ۹ و ۱۰، ص ۸۷ و ۸۸ و ۹۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۱ درست است.

- اردشیر بابکان بسیاری از مخالفان را با جنگ بر سر جای خود نشانده و برخی دیگر را با نامه‌نگاری و ارائه دلیل‌های گوناگون با خود همراه کرد.

- در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد.

(تاریخ (۱) - درس ۱۰، ص ۹۴ و ۹۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۳ درست است.

ساسانیان بارها ناچار به جنگ با رومیان شدند. دو مورد از این جنگ‌ها در زمان شاپور یکم، اتفاق افتاد که در یکی از آنها گردیانوس، امپراتور روم، کشته شد و در دیگری والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد. (ب) در زمان هرمز چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت. (پ) در زمان هرمز چهارم، یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین، با پشتیبانی بزرگان، علیه پادشاه شوش بر داشت و او را از قدرت برکنار کرد. (تاریخ (۱) - درس ۱۰، ص ۹۶؛ سطح دشواری: آسان)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

در اوایل فرمانروایی یزدگرد سوم، اعراب مسلمان به ایران حمله کردند و در چند جنگ بزرگ مانند قادسیه، جلولاء و نهاوند، سپاه ساسانی را مغلوب کردند. یزدگرد که به خراسان گریخته بود، سرانجام در اطراف شهر مرو کشته شد. (تاریخ (۱) - درس ۱۰، ص ۹۸؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۴ درست است.

هوخشتر، سومین فرمانروای مادی بود که در زمانش، حکومت ماد به اوج قدرت رسید. او دو کار اصلی انجام داد؛ نخست با تشکیل سپاه منظم و کارآمدی از قبایل مختلف ماد، پارس و ...، قدرت خود را بر مناطق وسیعی از ایران تثبیت کرد. سپس با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد. بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) این اقدام توسط دهیوک انجام شد. (۲) عبارتی نادرست و بی‌ربط است. (۳) دومین کار هوخشتر است. (تاریخ (۱) - درس ۹، ص ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید که کتاب درسی، درباره عبارت‌هایی مثل «ب» و «ت»، با شک و تردید صحبت نمی‌کند یا اشاره‌ای به اینکه درباره این رویدادها (کم و کیفشان) به چه شکل است، سخنی به میان نمی‌آورند ولی مشخصاً ذکر کرده‌اند که: «درباره سکونتگاه اولیه اقوام هند و اروپایی و زمان و مسیر مهاجرت آریاییان به ایران و هند، اتفاق نظر وجود ندارد. عده‌ای از مورخان احتمال می‌دهند که اقوام هند و اروپایی، نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچه آرال می‌زیسته‌اند. براساس فرضیه‌ای که تعداد قابل توجهی از باستان‌شناسان و مورخان آن را پذیرفته‌اند، اقوام آریایی در حدود ۱۵۰۰ ق.م. وارد فلات ایران شدند.» (تاریخ (۱) - درس ۹، ص ۸۰ و ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۷. گزینه ۳ درست است.

پس از مرگ مشکوک کمبوجیه، داریوش یکم که از شاخه دیگر خاندان هخامنشی بود، با همراهی تعدادی از سران خاندان‌های بزرگ پارسی، گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت را سرکوب کرد و بر تخت شاهی نشست. داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی، به شرق لشکرکشی کرد و قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند را به قلمرو خود افزود. بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) از اقدامات کوروش بزرگ است. (۲) ارتباطی با صورت سؤال ندارد. (۴) این اقدام پس از لشکرکشی به هند رخ داد. (تاریخ (۱) - درس ۹، ص ۸۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۳ درست است.

(ب) اردشیر سوم، پسر و جانشین اردشیر دوم، در ابتدای حکومتش کسانی از خاندان سلطنتی را که احتمال می‌داد ادعای شاهی کنند، به قتل رساند. او پادشاهی جاه‌طلب و جنگجو بود و مصر را دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی کرد. اردشیر سوم در آستانه حمله اسکندر مقدونی به ایران، به‌دست یکی از خدمتکاران کاخ شاهی به قتل رسید.

پ) خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم که از ۴۰۴ تا ۳۵۸ ق.م. حکومت می‌کرد، دچار تفرقه درونی شد. در ابتدای زمامداری او، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت. بررسی سایر موارد:

الف) اردشیر دوم به خوش‌گذرانی و راحت‌طلبی مشهور بود. در دوران فرمانروایی او مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد. ت) خشایارشا، پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد، اما در نبرد دریایی در تنگه سالامیس توفیقی به‌دست نیاورد. (تاریخ (۱) - درس ۹، ص ۸۶ و ۸۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند. از این‌رو، بیشتر توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان بود. ب) این شهرها براساس معماری یونانی برپا شده بودند و ساکنان آن‌ها وظیفه داشتند از وقوع شورش‌های احتمالی و هجوم طوایف کوچ‌رو جلوگیری کنند. از سوی دیگر، این شهرها زمینه گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک را فراهم می‌آوردند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) بیشتر توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان بود و بر متصرفات شرقی خویش نظارت و سلطه کامل نداشتند. ت) ارشک بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد. (تاریخ (۱) - درس ۱۰، ص ۹۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۴ درست است.

میراث و یادگارهای هخامنشیان در آیین کشورداری و فنون سیاست، شیوه‌های عمرانی، اقتصادی و تجاری، ساخت بناهای باشکوه، ابداع هنرهای جهانی و مداراجویی فرهنگی و دینی در تاریخ ایران و جهان فراموش نشد. هخامنشیان، ایران را به نخستین حکومت بزرگ جهانی تبدیل کردند. به واسطه تدبیر و سیاست شاهان هخامنشی بود که ایرانیان به تأثیرگذارترین مردم در جهان متمدن و شناخته‌شده آن روزگار تبدیل شدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پایتخت‌های سلسله اشکانیان به‌ترتیب عبارت‌اند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدروازه در حوالی دامغان، و تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

۲) فتوحات مهرداد دوم، وسعت قلمرو اشکانیان را به نهایت خود رساند و پایه‌های قدرت و سلطنت آنان استوار شد.

۳) اشکانیان به‌تدریج به‌سمت غرب پیشروی کردند و پس از قریب صد سال جنگ و گریز موفق شدند، سلوکیان را به‌طور کامل از ایران بیرون کنند.

(تاریخ (۱) - درس ۹ و ۱۰، ص ۸۹، ۹۰، ۹۱ و ۹۲؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۴ درست است.

از جمله دلایل اهمیت خلیج فارس، تجارت دریایی و وجود منابع نفت و گاز در بستر آن است و نیز از جمله دلایل اهمیت دریای خزر، تجارت دریایی و بهره‌برداری از منابع نفت و گاز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مربوط به اهمیت دریای عمان است.

۲) مربوط به تنگه هرمز در خلیج فارس است.

۳) این عبارت مربوط به خلیج فارس است و در دریای خزر و فقط گردشگری و صید ماهی رخ می‌دهد.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۲۵ و ۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۲ درست است.

مورد «پ»، مربوط به دریای خزر و مورد «الف» و «ب»، مربوط به خلیج فارس است.
 - رودهایی که به خلیج فارس می‌ریزند ← کارون، کرخه، دالکی و مند
 - رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند ← ولگا و اورال از شمال / سفیدرود و هراز از جنوب / رود اترک و گرگان از جنوب شرق / رود کورا و ارس از جنوب غرب
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۲ و ۵۳ و ۵۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۳. گزینه ۳ درست است.

دریای خزر، پهنه آبی بزرگی است که در امتداد شمال به جنوب کشیده شده است. این دریا از بقایای دریای عظیم تتیس است که زمانی بخش اعظم نیم‌کره شمالی را پوشانیده بود. از جمله دلایل اهمیت این دریا می‌توان به تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز، ویژگی‌های خاص محیط‌زیست، گردشگری و صید ماهی اشاره کرد. انواع ماهیان خاویاری جهان فقط در این دریا زندگی می‌کنند. بعضی از تالاب‌های حاشیه این دریا، محل توقف پرندگان مهاجر است.
 نکته: دقت کنید که صید و پرورش مروارید و انواع ماهی و میگو و نیز وجود منابع عظیم نفت و گاز مربوط به اهمیت خلیج فارس است.
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۲ و ۵۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۱ درست است.

آلاینده‌هایی که دریاهای ایران را تهدید می‌کنند، عبارت‌اند از:
 ۱- فاضلاب‌های شهری، صنعتی و کشاورزی ۲- زباله‌های جامد مثل پلاستیک ۳- آلاینده‌های شیمیایی شامل مواد آلی، معدنی و رادیواکتیو ۴- استخراج و حمل‌ونقل نفت ۵- ورود کودها و سموم شیمیایی مصرف‌شده در اراضی کشاورزی توسط رودها
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر موارد:
 الف) کارون، پرآب‌ترین، طول‌ترین و تنها رود قابل کشتیرانی ایران است.
 ت) در خلیج فارس، جزایر مهمی وجود دارد که متعلق به ایران می‌باشند و برخی از آن‌ها مسکونی هستند.
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست.
 ۲) آب موجود در کشورها از ریزش‌های جوی تأمین می‌شود. دقیقاً این گزینه، برعکس گزینه ۱ است.
 ۳) در فصول سرد سال ریزش برف و باران به صورت جریان آب رودها، آب کشور را تأمین می‌کند.
 ۴) در فصول گرم سال آب‌های فرورفته در زمین به صورت چشمه و قنات، آب مورد نیاز ساکنان بخش‌های مختلف را تأمین می‌کند.
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۴۹؛ سطح دشواری: آسان)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۴۹؛ سطح دشواری: آسان)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

کانون‌های آبیگری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند و حداقل هشت ماه از سال این بارش‌ها اتفاق بیفتد، به آن‌ها کانون‌های دائمی می‌گویند. (در واقع این متن، بیانگر درستی عبارت اول و سوم است)
 اگر کانون‌های آبیگری که در فصول سرد سال ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند، جزء کانون‌های فصلی به‌شمار می‌روند.
 در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و بارش که گاهی بارش کوتاه مدت و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون موقت شکل می‌گیرد که آن‌ها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند.
 (جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۹. گزینه ۴ درست است.

به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت می‌کند، حوضه آبریز می‌گویند.
(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر عبارت‌ها:

عبارت «ب» و «ت» درست است.

عبارت (الف) ایران در جنوب کشور از طریق دریای عمان با اقیانوس هند ارتباط دارد.

عبارت (پ) دریای خزر از بقایای دریای عظیم تتیس است که از حدود ۶۰ میلیون سال پیش از بقیه آب‌های قدیمی جدا ماند و به شکل دریاچه امروزی درآمد.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

منطق

۹۱. گزینه ۱ درست است.

برای تشخیص آسان اجزای قضیه حمله، بهتر است هر جمله از زبان طبیعی را به شکل و ترتیب صوری (الف ب است). درآوردیم. با این توضیح، قالب صوری قضایای داده شده به ترتیب زیر خواهد بود:

«الف»	«ب»	است
اموال من	دزدیده شده	هستند / است
دانشجویان	واردشونده به کلاس	هستند
موضوع	محمول	نسبت (رابطه)

(درس ۶ - ص ۵۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

همانطور که پیشتر هم شرح دادیم، ساختار صوری دو قضیه «دیوار موش دارد و موش گوش دارد» به ترتیب زیر است:

موضوع	محمول	نسبت
«الف»	«ب»	است
دیوار	دارای موش	است
موش	دارای گوش	است

مثال: علی و حسین اصفهانی‌اند.

علی اصفهانی است و حسین اصفهانی است.

مثال: علی شاعر و نویسنده است.

علی شاعر است و علی نویسنده است.

(درس ۶ - ص ۵۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۳. گزینه ۴ درست است.

موجبه و سالبه بودن یک قضیه، تنها از طریق نسبت (کیفیت) آن مشخص می‌گردد و ایجاب و سلب در ناحیه موضوع و محمول، تأثیری در آن ندارد. بنابراین قضیه «کور غیربینا است»، دارای نسبت ایجابی (موجبه) می‌باشد.
سایر گزینه‌ها به درستی مشخص شده‌اند.

(درس ۶ - ص ۵۷؛ سطح دشواری: آسان)

۹۴. گزینه ۳ درست است.

قضیه عبارت است از، جمله‌های معناداری که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق و کذب آن‌ها سخن بگوییم.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) اجزای قضیه شرطی (مقدم و تالی) به تنهایی تصور هستند؛ زیرا معنای کامل خبری و قابلیت صدق و کذب ندارند.

۴) جمله‌های امری نیز از نوع جمله‌های انشایی و غیر خبری بوده و قضیه نیستند.

تکمیل بحث: شکل صوری «به سوی تو آمدم» چنین است:

من	آمده به سوی تو	هستم
↓	↓	↓
موضوع	محمول	نسبت

(درس ۶ - ص ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۲ درست است.

- از آنجا که انسان و ایرانی دارای جسم هستند، جسم نسبت به آن‌ها مفهومی کلی‌تر بوده و دامنهٔ مصادیق وسیع‌تری خواهد داشت. (جسم < انسان < ایرانی) (ردّ گزینه ۱ و ۳)

- اگر در نظر داشته باشیم که هر شکل هندسی دارای طول و عرض می‌باشد، می‌توان شکل‌های هندسی را نیز نوعی جسم موجود در ذهن و نه در خارج در نظر گرفت و از سویی، مثلث، هم‌سطح، انسان است. (ردّ گزینه ۴)

(درس ۶ - ص ۵۸؛ سطح دشواری: آسان)

۹۶. گزینه ۱ درست است.

اگر موضوع قضیهٔ حملی، مفهومی جزئی باشد، آن را قضیهٔ شخصی می‌نامند؛ (مثل: تیم ملی والیبال جانبازان قهرمان شد). موضوع سایر قضیه‌ها، مفهومی کلی و محصوره است (پایهٔ این میز) (ردّ گزینه ۲) و درس‌خوان‌ترین دانش‌آموز (ردّ گزینه ۳) و تنها فرزند دوستم (ردّ گزینه ۴) راه تشخیص: در قضیهٔ شخصی محمول (قهرمان شدن) تنها یک‌بار بر موضوع (تیم ملی والیبال جانبازان) حمل می‌شود.

(درس ۶ - ص ۵۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۳ درست است.

در گفتار روزمره، معمولاً دامنهٔ مصادیق موضوع و سور قضایا بیان نمی‌شوند. برای تشخیص کلی یا جزئی بودن یک قضیه باید توجه داشته باشیم که اگر قضیه‌ای جنبهٔ قانون (علمی، دینی و ...) داشته باشد، دارای سور کلی خواهد بود، همانند: جزیی، تصویری کلی است یعنی مفهومی عام و کلی دارد.

۱ و ۲) از آنجا که این دو قضیه هیچ قانون و قاعده‌ای را بیان نکرده‌اند، به همین دلیل به حداقل‌ها بسنده می‌کنیم و آن‌ها را با سور جزئی در نظر می‌گیریم:

- برخی اتومبیل‌ها دارای چهار چرخ هستند.

- برخی کتاب‌های این کتابخانه، خواندنی هستند.

۴) شکل درست این قضیه چنین است: - آسیا زادگاه تمدن بشر است.

از آنجا که موضوع این قضیه جزئی است، به همین سبب شخصی است و قضیه شخصی، سور نمی‌پذیرد.

(درس ۶ - ص ۵۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

هرگاه دو مفهومی که با یکدیگر نسبت عام و خاص من‌وجه دارند را به یکدیگر حمل کنیم، چهار قضیهٔ جزئی صادق به شرح زیر خواهیم داشت:

- بعضی A ، B است. (موجبهٔ جزئی)	- بعضی A ، B نیست. (سالبهٔ جزئی)
- بعضی A ، B است. (موجبهٔ جزئی)	- بعضی A ، B نیست. (سالبهٔ جزئی)

(درس ۶، ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

بین C و A، تقابل تضاد برقرار است و صدق A در احکام تضاد موجب کذب C می‌شود، بنابراین در تقابل تضاد نمی‌توان صدق C را از صدق A نتیجه گرفت.

- مابین A و D، تقابل تناقض برقرار است و در تقابل تناقض صدق و کذب یک طرف، ضرورتاً صدق و کذب طرف دیگر را نتیجه می‌دهد.

- بین B و C، تقابل تناقض وجود دارد که صدق C لزوماً کذب B را به دنبال دارد. (تنها عبارت درست در این پرسش).

(درس ۷ - ص ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

حکم و قضاوت در مورد یک عده خاصی از دانش آموزان، موجب نمی شود که بتوانیم آن حکم را در مورد همه دانش آموزان یا گروه های دیگری از آن ها درست بدانیم. بنابراین وقتی می گوئیم تنها برخی از دانش آموزان برای دریافت کتاب ثبت نام کرده اند، به معنای آن نیست که برخی از دانش آموزان برای دریافت کتاب ثبت نام نکرده اند. بلکه ما در مقام حکم و قضاوت تنها در مورد گروهی خاص از دانش آموزان می باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) براساس احکام تداخل از صدق یک قضیه جزئی، لزوماً نمی توان به صدق قضیه کلی رسید.

(۲) «اگر برخی دانش آموزان ثبت نام کرده باشند»، ممکن است برخی دیگر تصمیم به ثبت نام نگرفته باشند.

(۳) «برخی ثبت نام کرده اند»، با این قضیه تقابل تناقض داشته و صدق اولی قطعاً به معنای کذب دیگری است.

(درس ۷ - ص ۶۲، ۶۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

قضیه اصل: برخی حشرات دارای نیش زهرآلود هستند. (صادق)

عکس مستوی $\downarrow$ ← برخی دارای نیش زهرآلودها حشره هستند. (صادق)

نقیض عکس $\downarrow$ ← هیچ دارای نیش زهرآلودی حشره نیست. (کاذب)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) به ظاهر این قضیه، نقیض اصل است، اما توجه داشته باشید، زمانی می توان دو قضیه را متقابل دانست که موضوع و محمول یکسان داشته باشند.

قضیه اول: حشرات

در اینجا موضوع } قضیه دوم: حشره نیش زننده یکسان نیست.

(۳) در این قضیه متداخل، قضیه اصلی بوده و در احکام صدق دو قضیه متداخل، نمی توان از صدق یک قضیه جزئی در مورد صدق یا کذب قضیه کلی به نتیجه مشخصی رسید.

(۴) از صدق یک حکم در مورد برخی حشرات، نمی توان در مورد صدق یا کذب همان حکم در مورد سایر حشرات با قطعیت سخن گفت.

(درس ۷ - ص ۶۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

(۲) بین «ب» و «پ» ← تناقض (موجبه جزئی ← سالبه کلی)

(۳) بین «الف» و «ب» ← رابطه عکس مستوی (موجبه کلی ← موجبه جزئی)

(۴) بین «الف» و «پ» ← قضیه «ب» مستوی «الف» و قضیه «پ» متناقض «ب» می باشد؛ بنابراین قضیه «پ»، نقیض عکس «الف» است.

(درس ۷ - ص ۶۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

قضیه هیچ کدام از شیرینی ها دستپخت مادرم نیست، به قضیه «هیچ کدام از دستپخت های مادرم شیرینی نیستند» منعکس می شود. (سالبه کلی ← سالبه کلی) در حالی که در این مورد، قاعده عکس مستوی در قضیه سالبه کلی رعایت نشده و آن را به سالبه جزئی منعکس نموده ایم.

* تذکر: در نگاه دقیق تر می توان گفت سالبه جزئی موجود در اینجا، متداخل مستوی قضیه اصل بوده و فاقد مغالطه می باشد.

(۱) در این گزینه، قاعده عکس به درستی رعایت شده. (موجبه کلی ← موجبه جزئی)

(۳ و ۴) موضوع یا محمول قضایای مطرح شده یکسان نیستند؛ بنابراین نمی توان از ابهام انعکاس در آن ها سخن گفت.

(درس ۷ - ص ۶۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

نقیض یک قضیه صادق، لزوماً کاذب خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این قضیه ایهام انعکاس قضیه (برخی الف ج نیست) می‌باشد چرا که سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد، درواقع نمی‌توان در مورد صدق و کذب عکس آن در چنین شرایطی حکم قطعی صادر کرد.

(۲) در صورتی این قضیه درست خواهد بود که آن را عکس مستوی نقیض قضیه اصل بدانیم، که در اینجا و در سطح کتاب دهم چنین هدفی مد نظر طراح سؤال نبوده است.

(۳) این گزینه متداخل، قضیه اصل بوده و از صدق قضیه جزئی، نمی‌توان گفت قضیه کلی لزوماً صادق یا کاذب است. (درس ۷ - ص ۶۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی در مواردی ایجاد می‌شود که وقتی نقیض یک حکم کلی تأیید بشود، آن را نپذیریم و اصرار بر کلیت نظر خود داشته باشیم و موارد مخالف را استثناهایی کم‌اهمیت تلقی کنیم. مثال:

- همه از محصولات ما رضایت دارند. (حکم کلی)

- برخی افراد از محصولات ما راضی نیستند. (نقیض حکم کلی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- آن‌ها «مخالفان و ناراضیان» کم‌اهمیت‌اند. (مغالطه)

(۲) امکان وقوع مغالطه تعمیم شتاب‌زده را یادآوری می‌کنند.

(۴) بیان حکم کلی می‌کند، ضمناً وجود استثناءها را هم می‌پذیرد. بنابراین امکان وقوع مغالطه در این مورد وجود ندارد.

(درس ۷ - ص ۶۶؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

«فی الأرض : در زمین» (ردّ گزینه ۲)

دقت کنید که حرف (فَ) می‌تواند به‌صورت (و) هم ترجمه شود.

«أنظروا : نگاه کنید، بنگرید» (ردّ گزینه ۳)

«کیف : چگونه، چطور» (ردّ گزینه ۳)

در گزینه ۱، کلمه (خدا) اضافه ترجمه شده و معادلی در صورت سؤال ندارد.

«الخلق : آفرینش» (ردّ گزینه ۱)

«بدأ: آغاز کرد، آغاز نمود» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

«یوماً: روزی» / «إنارة المَدَن : نورانی کردن شهرها»

رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «روزی از روزها» نادرست است و «روزی» درست است.

(۲) «این» و «اقیانوسی» نادرست و «و» و «آن» و «دریایی» درست است.

(۳) «یاری جستن» نادرست است و «یاری بجویند» درست است / «نورانی کنند» نادرست و «نورانی کردن» درست است.

(عربی (۱) - درس ۵، صفحه ۶۸، سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

ترکیب «هولا رجالاً» مبتدا و خبر است و باید به صورت اسنادی «این‌ها مردانی هستند» ترجمه شود. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
 فعل «یَسْیِرُونَ» به معنای «می‌گردند» است (ردّ گزینه ۲)
 کلمه «الارض» مفرد بوده است و معنای «زمین» می‌دهد. (ردّ گزینه ۲)
 «بدأ» فعل بوده و «الخلق» مفعول آن است و معنای «آفرینش را آغاز کرد» می‌دهد. (حذف گزینه ۳)
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

«يَنْبِعُثُ: فرستاده می‌شوند» (ردّ گزینه ۳)
 «شبانبا: جوانان ما» (ردّ گزینه ۴)
 «الحدود: مرزها» (ردّ گزینه ۲)
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۲) «قَدْ دَلَّتْ: راهنمایی کرده است»
 (۳) «يَتَحَرَّكُ: حرکت می‌کند»، «رَأْسُ الْبُومَةِ: سر جغد»
 (۴) کلمه (ولی) اضافه و اشتباه ترجمه شده است.
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

«الْعُشْبَ الطَّيِّبُ» به معنای «گیاه دارویی» است.
 (عربی ۱- درس ۵، ص ۶۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:
 (۱) «الزيت الخاص» نادرست است و «زيتاً خاصاً» درست است. «فلا يتأثر بالماء» نادرست و «لا يؤثر عليه الماء» درست است.
 (۲) «فلا يتأثر بالماء» نادرست و «لا يؤثر عليه الماء» درست است.
 (۴) «الزيت الخاص» نادرست است و «زيتاً خاصاً» درست است. «تَنَبَّها الأصغر» نادرست و «تَنَبَّها الصغير» درست است.
 (عربی ۱- درس ۵، ص ۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

در بیتی که در صورت سؤال آمده، به «قدرت خداوند در خلقت و عبرت گرفتن از آن» اشاره شده است که در گزینه «۳»، هیچ ارتباط مفهومی با این شعر دیده نمی‌شود.
 گزینه (۳) اشاره به خوبی ادب و اخلاق دارد.
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

کلمه «مفتوحاً: باز»، متضاد کلمه «مُعْلَق: بسته شده» می‌باشد.
 (۱) «رَخِيصَة: ارزان» متضاد «غَالِيَة: گران» است.
 (۳) «خَلْف» و «وَرَاء» مترادف بوده و معنای «پشت» می‌دهند.
 (۴) «الْعُدْوَان: دشمنی» متضاد «صَدَاقَة: دوستی» است.
 (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن تعداد جملات فعلیه بیشتر باشد.
دقت کنید که در یک عبارت به تعداد فعل‌ها، ما جمله فعلیه داریم. حالا چه در ابتدای جمله باشند، چه در وسط یا انتهای جمله.
بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «ما قَسَمَ» ← یک جمله فعلیه
 - (۲) «تَسْتَطِيعُ» «أَنْ تُدِيرَ» ← دو جمله فعلیه
 - (۳) «لَا أَمْلِكُ»، «شَاءَ» ← دو جمله فعلیه
 - (۴) «يَسْكُنُ»، «يَخْرُجُ»، «يَنَامُ» ← سه جمله فعلیه
- (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر، مضاف باشد. یعنی خبر باید مضاف‌الیه داشته باشد.
بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «الْإِغْرَاقُ»: خبر
 - (۲) «خَادِمٌ»: خبر (مضاف) / «هُمْ»: مضاف‌الیه
 - (۳) «يَسْتَرُّ»: خبر
 - (۴) «مَمْلُوءٌ»: خبر
- (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

- (۱) خبر این عبارت «تحتوي» است.
 - (۲) خبر این عبارت جارومجرور «لِلْغُرَابِ» است.
 - (۳) خبر این عبارت «سَلَّحَ» است.
- (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

واژه «الْمَتْرُوكَةُ» صفت برای «الْأَمَاكِنِ» است. و واژه «الضُّوْعُ» مضاف‌الیه است.
(عربی (۱) - درس ۵، ص ۷۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

- فعل «شَحَوَّلُ» به معنای تبدیل می‌شدند است و فاعل آن «ظَلَمَاتُ» است.
هر فعل معادل یک جمله فعلیه است. پس در این گزینه جمله فعلیه داریم.
- (۱) «تَفَكَّرَ: اندیشیدن» مصدر است و «المؤمن» مضاف‌الیه آن است.
 - (۲) ترکیب «أَحَبُّ إِخْوَانِي» به معنای «دوست داشتنی‌ترین برادران من» است و فعل نیست.
 - (۴) «تَبَادَل: داد و ستد کردن» مصدر است و «اللُّغَاتُ» مضاف‌الیه آن است.
- (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

- فاعل «الطبيب» و مفعول «تلك الادوية» که به فاعل مقدم نشده است.
- (۱) «أَخَذَنِي: أَخَذَ + ن (وقایه) + ی» پس ضمیر «ی» مفعول و «الْخَوْفُ» فاعل است.
 - (۲) «يَأْكُلُ + هَا» که ضمیر «ها» ضمیر متصلی است که به فعل متصل شود مفعول است و «النَّاسُ» فاعل است.
 - (۴) «الْفُرْصَةُ» مفعول می‌باشد و «التَّمْيِذُ» فاعل است که جنس آن با فعل یکی است.
- (عربی (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)